

Seminář č.2 Interpretace lidských práv 2020

Právo na život I.

Otázky k Nálezu ÚS SR sp.zn. Pl. ÚS 12/1 ze dne 4.12. 2007.

Uvedený Nález je ve svém původním znění velmi dlouhý. V ISu je uvedena jeho zkrácená verze.

- a) Na jejím základě byste měli nalézt odpovědi na uvedené otázky.**
- b) Vzhledem k tomu, že v nedávné době vznikla na Slovensku řada návrhů na změnu slovenského zákona o interrupcích, udělte závěr, zda je nebo není nutné zpřísnit tuto úpravu.**

Své odpovědi zpracujte na tyto otázky:

1. Stručně představte, jakou otázku uvedený Nález řeší. Stručně uveďte, jaký úkol si ÚS vytýčil a na jakou klíčovou otázku chce hledat odpověď.
2. Představte argumenty ÚS, kterými zdůvodňuje první větu čl.15 ods.1 Ústavy: „Každý má právo na život“. (viz část 1.1) Zamyslete se nad metaforami, které jsou zde použity pro vysvětlení místa a funkce práva na život v systému základních práv. Jak jím rozumíte? Jsou to vhodné metafory?
3. Představte interpretaci druhé věty čl.15. odst. 1 Ústavy: „Lidský život je hodný ochrany už před narozením“. V české ústavě se jedná o větu v č.6. Listiny.
 - a) jaké jsou možnosti výkladu této části; (viz část 1.2)
 - b) jakou interpretaci práva na život nenarozeného člověka ÚS zvolil? (viz část 1.3), tzn., z jakého předporozumění nenarozeného života ÚS vychází a jaký význam mu pak přisuzuje, jak mu rozumí?
 - c) Jak vykládá toto právo, tzn. K jakému závěru dospívá?
4. Jak interpretuje ÚS povinnost státu chránit nenarozený život? Jak rozumíte formulaci, že stát má povinnost nenarozený život chránit jako ústavní hodnotu? (viz 1.4, ale také krátké hodnocení v 2.4)
5. Jak interpretuje ÚS právo ženy rozhodovat o ukončení svého těhotenství? (viz 2.2, 2.4) Neznamená udělení tohoto práva ženě zároveň oslabení ústavní ochrany nenarozeného života? Jaké pojistky si v tomto ohledu ponechal stát? Jsou dostatečné?

6. Uveďte hlavní argumenty, ze kterých vycházelo rozhodnutí ÚS uvedený návrh zamítnout. Zhodnoťte jejich relevantnost: zda se ÚS vypořádal s otázkou ústavní konformity zákona o interrupcích; zda je jeho argumentace logická a umožňuje interpretaci práva na život, jeho ochrany ve významu, který by nebyl v rozporu s pojetím důstojnosti a lidskosti.

Na základě rozboru uvedeného Nálezu byste měli dát jako odpověď na tyto otázky, které si kladou především skeptici a navrhovatelé návrhu na zpřísnění interrupčního zákona na Slovensku:

- a) Zda interrupční zákon nepředstavuje oslabení ústavní ochrany nenarozeného života? Uveďte zásadní argumenty pro a proti.
- b) Zda získané právo ženy rozhodovat o svém těle a životě je emancipačním právem, její svobodou? Uveďte zásadní argumenty pro a proti.
- c) Zda je nutné zpřísnit slovenský interrupční zákon.